

LEKTION RAFIKI NR.3, 2018

Hur bor barn?

Rafiki har träffat Abdias som bor i ett större hus i Burkina Faso. Han är ett stadsbarn och lever långt från landsbygden precis som många barn i Sverige. Mercy är ett annat exempel på hur barns liv förändras när städer och samhällen växer i takt med att ekonomin utvecklas.

Globala målen nr 11 om "hållbara städer och samhällen" och Barnkonventionen artikel 27 om barns rätt till en skälig levnadsstandard är de två ingångarna i materialet.

Temat är "**Hur bor barn?**" Dels finns berättelserna och en film där man kan se och jämföra. Sedan finns flera exempel på hur klimat och ekonomi påverkar hur barn bor.

Syftet är:

- att eleverna ska veta mer om hur barn lever på olika platser.
- att förstå hur städer kan bli mer hållbara

Rafiki är ett utbildningsprojekt från Erikshjälpen och Individuell Människohjälp, IM.

Koppling till läroplanen:

Ur LGR11: Ett internationellt perspektiv är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet samt förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser."

Genom ett *miljöperspektiv* får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Geografi. Ur Centralt innehåll 4-6: Ojämlika levnadsvillkor i världen, till exempel olika tillgång till utbildning, hälsovård och naturresurser samt några bakomliggande orsaker till detta. Enskilda människors och organisationers arbete för att förbättra människors levnadsvillkor.

Förekomst av och orsaker till fattigdom och ohälsa i olika delar av världen.

Samhällskunskap. Ur Centralt innehåll 1-3: Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Ur Centralt innehåll 4-6: De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

Lektionsidé:

Här kommer några punkter man kan välja och kan tas i den ordning som passar klassen.

- 1) **Start – Hur bor barn?** Bor alla i klassen på samma sätt? Antagligen inte. Prata om det först och sedan kan eleverna försöka få fram vad det är som är gemensamt för olika hem. Det är det som är gemensamt med hem för barn i hela världen. Skriv det på tavlan så ni kan jämföra de olika berättelserna med det.

- 2) **Läs på s 3** om att barn har rätt till bostad. Det är ingen mänsklig rättighet som gäller alla vuxna men ingår i barnkonventionen. Det globala målet om hållbara städer är viktigt eftersom städerna kommer att växa. I Sverige tänker vi mest på hur vi hanterar avfall och på återbruk. I ett globalt perspektiv kan vatten eller tillgång till grönområden vara viktiga. Asfalt på gatan, ström i uttagen och kylskåp förändrar vardagen. Fundera tillsammans över vad det är som gör att ett samhälle blir hållbart. Hållbart miljömässigt, ekonomiskt och socialt!
- 3) Läs **om Abdias**. Jämför hans hus och hans liv med livet i Sverige. Vad är lika?
 - Några punkter att hänga upp samtalet på:
 - Abdias upplever skillnader mellan människor i sitt land. Hur är det i Sverige?
 - Burkina Faso är ett av de fattigare länderna.
 - Abdias familj hör till den växande gruppen av medelklass med bra jobb.
 - Abdias åker bil till skolan. Av samma skäl som många barn i Sverige åker bil.
 - Befolkningen kommer att öka kraftigt i Burkina Faso och städerna kommer att växa enligt många prognoser. Hållbara städer.
- 4) I materialet finns olika inslag om barn och boende från olika länder:
 - Bildmaterialet "På pålar i Laos" på sidan 8-9. Jämför huset med det på s4 och med elevernas egna hus. Vad är det för material? Har klimatet påverkat huset? Vem äger det? (Alla familjer äger sitt eget hus i den här byn.)
 - På uppslaget s 10-11 är det korta notiser om hur klimat och ekonomi påverkar boendet för barn. Det är mest exempel från landsbygden. Fundera på hur det kommer förändras när fler människor flyttar till städerna.
 - Mercy bor på landsbygden. Hyddorna blir hus när familjer får möjlighet, s 12-13.
- 5) **Se filmen om Elvis från Kenya på Rafiki.se**. Elvis har välutbildade föräldrar och det påverkar hans boende. Samhället har växt till en stad. Jämför med Mercy som bor i samma land.
- 6) **Avslutning**
Rita ditt eget hem. Rita särskilt in de saker som är viktiga för att det ska bli hållbart.

Fakta om barn och boende

Barn har rätt till bostad. Barnkonventionen är tydlig. I Sverige vräktes 392 barn från sin bostad 2017. Detta enligt kronofogdemyndigheten. Orsaker var oftast att de inte kunde betala hyran. Kommuner i Sverige jobbar för att inte barnfamiljer ska bli av med bostaden och det är socialtjänsten som ansvarar. När Barnkonventionen blir lag kan de här siffrorna förändras till det bättre.

De flesta barn i Sverige bor i småhus. Många bor i lägenhet och flyttar till en villa när barnen är i förskoleålder. Det är fler som bor i lägenhet i storstadsområden jämfört med de som bor i glesbygd.

Källa: SCB <https://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Artiklar/Villa-vanligaste-boendeformen/>

Ett av delmålen för mål 11 är att säkra tillgången till grönområden. 9 av 10 barn i Sverige har ett grönområde inom 200 meter från bostaden. Det gäller barn som bor i en tätort. Detta enligt naturvårdsverket.

<https://www.naturvardsverket.se/Nyheter-och-pressmeddelanden/Pressarkiv/Nyheter-och-pressmeddelanden-2016/Barn-i-Sverige-bor-nara-gronomraden/>

www.scb.se/mi0805

Barn har rätt till bostad. Trots det finns många hemlösa barn i världen. Ofta orsakat av att föräldrar inte har förmåga att betala bostaden. Snabbblösningen är barnhem. Då får de mat och tak över huvudet. Men de förlorar sitt sammanhang. Barn som lever på gatan har oftast föräldrar. Mer om detta finns på www.barnhemsollen.se

Ett av delmålen för mål 11 är att säkra tillgången till grönområden. 9 av 10 barn i Sverige har ett grönområde inom 200 meter från bostaden. Det gäller barn som bor i en tätort. Detta enligt naturvårdsverket.

<https://www.naturvardsverket.se/Nyheter-och-pessmeddelanden/Pressarkiv/Nyheter-och-pessmeddelanden-2016/Barn-i-Sverige-bor-nara-gronomraden/>

www.scb.se/mi0805

Länktips:

Om Globala Målen: <http://www.globalamalen.se/>

Om Barnkonventionen - hela konventionstexten:
www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/konventionstexten

Fakta om olika länder som t.ex. Burkina Faso: <http://www.globalis.se>

Kontakt:

Materialet är ett av de temahäften som Rafiki producerar. Detta är framtaget till hösten 2018. Artiklarna på Rafikis webb under Tema: "Hur bor barn?" Artiklarna finns även i PDF:en Rafiki nr3 2018. Du kan prenumerera eller beställa enstaka tryckta häften.

På www.rafiki.se finns kontaktuppgifter till oss på Rafiki. Enklast är rafiki@rafiki.se

/Andreas Hallman